

5.2.2024

Pyhäjärven kaupunki
Ollintie 26
86800 PYHÄSALMI

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.1.2024, dnro 985/03.04.04.10/2023

Asia: Pyhäjärven kaupungin lausunto / Vastine Pyhäjärven kaupunginvaltuuston
20.6.2023 § 40 päätöksestä

Ensisijaisesti Pyhäjärven kaupunginhallitus toteaa, että valittaja laajentaa vastaselityksessään valitusperusteitaan Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen kriteereihin liittyen tavalla, joka ylittää valituksessa esitetyt perusteet. Kunnallisvalituksessa uusia perustelujakaan ei voida esittää valitusajan päättymisen jälkeen, vaikka aiemmin esitettyjä perusteluja ja vaatimuksia voidaan täydentää (Harjula & Prättälä: Kuntalaki, tausta ja tulkinnat 2023, s. 974).

Toissijaisesti Pyhäjärven kaupunginhallitus lausuu asiassa seuraavaa.

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy on Pyhäjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö. Yhtiö on perustettu vuonna 2014 **Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäyttötarkoituksiin**. Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön. Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n erityisenä tehtävänä on Pyhäsalmen kaivoksen loppumiseen liittyvä ERM-tehtävän täytäntöönpaneminen. Yhtiö edistää omalla toiminnallaan Pyhäjärven kaupungin rakennemuutoksen hallintaa sekä alueen työllisyyttä. Edellä mainitut asiat turvaavat Pyhäjärven kaupungin sekä koko alueen kuntien taloutta. Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy ei ole kilpailutilanteessa markkinoilla toimiva yritys vaan se on perustettu Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäyttötarkoituksiin.

Kuntalain 1 §:n 2 momentin nojalla kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävällä tavalla. Kunnan on toiminnassaan arvioitava päätösten, toimenpiteiden ja ratkaisujen vaikutuksia **taloudellisen jatkuvuuden, tulevien sukupolvien ja ympäristön näkökulmasta**. Keskeisin lähtökohta on tällöin se, että kunnan toiminnan tulee palvella kuntalaisten yhteistä asiaa.

Pyhäjärven kaupunginvaltuuston 26.9.2022 § 72 hyväksymässä kaupunkistrategiassa on myös huomioitu kaivoksen toiminnan loppuminen. Asia on nähty merkittävänä Pyhäjärven kaupungille sekä myös koko alueelle. Pyhäjärven kaupungin strategisena tavoitteena on mainittu ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen. Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuuri on maanalainen menestystekijä paikkakunnalle. Ainutlaatuinen infra mahdollistaa paikkakunnalle kertyneen maanalaisen toiminnan osaamisen kanssa kansainvälisestikin merkittävän yritysalueen. Kaupunki on sitoutunut tukemaan yritysalueen kehittymistä valtakunnallisesti merkittäväksi energia-, teknologia- ja kiertotalousalan keskittymäksi. Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:llä ja Pyhäsalmen kaivosyhtiöllä on erillinen yhteistyösopimus kaivosalueen kehittämiseksi.

Pyhäjärven kaupunginvaltuuston 20.6.2023 § 40 myöntämää takausta ei voida pitää merkittävänä taloudellisena riskinä, jossa takausvastuun realisoituminen vaarantaisi Pyhäjärven kaupungin koko toiminnan tai vastaisi suuruudeltaan muutoin huomattavaa osaa kaupungin talousarviosta. Takauksen antamiseen sisältyvä kokonaisriski on pieni. Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy on antanut oman lausumansa yhtiön taloudesta. Lausunto tukee kaupungin näkemystä yhtiön taloudellisesta tilanteesta. Yhtiön velanhoitokyky on myöskin riittävä ja yhtiö on pystynyt rahoittamaan ja suorittamaan lyhytaikaiset siltarahoitustarpeen vaatimat luotot takaisin lainoittajille, kuten 100.000 euroa Pyhäjärven kaupungille joulukuussa 2023.

Kaupunginvaltuuston päätöksessä 20.6.2023 mainittu takaus liittyy yritystililimiittiin, jonka Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy on neuvotellut rahoituslaitoksen kanssa. Tililimiittiä tarvitaan yrityksen toimialan mukaiseen kaivoksen uusiokäytön edistämiseen, tässä tapauksessa Callio Future MINE -hankkeen (Business Finland) siltarahoituksena. Päätöksessä mainittu takaus koskee 250.000 euron tililimiittiä. Tililimiitin käytettävä määrä vaihtelee yrityksen rahatarpeen mukaan. Takausta käytetään rahoituslaitoksen tililimiittiä varten. Rahoituslaitoksen antamassa tarjouksessa tililimiitin voimassaoloajaksi on määritetty 4 vuotta. Tililimiitin käyttämisen tarve voi olla myös paljon lyhytaikaisempi.

Takauksen enimmäismäärä on 250.000 euroa. Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy on esittänyt Pyhäjärven kaupungille panttivelkakirjan vastavakuudeksi. EU:n tiedonannossa on todettu **valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, että jos jokin valtioneuvoston päätöksessä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.**

Takaus ei myöskään sisällä valtion tukea Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan merkityksessä. Artiklan mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea taloudellisen kehityksen edistämiseen alueille, joilla vajaatyyllisyys on vakava ongelma, tukea Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen sekä tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen.

Mainittu takaus ei täytä kriteereitä, joiden kaikkien täytyessä kyseessä olisi kielletty tuki (valtion toimenpide tai valtion varat, valikoivuus, kilpailuvaikutus sekä kauppavaikutus) SEUT 107:n tarkoittamassa merkityksessä. Pyhäjärven kaupunginhallitus korostaa, että Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy ei ole kilpailutilanteessa markkinoilla toimiva yritys vaan se on perustettu Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäyttötarkoituksiin.

Jos myönnettyä takausta pidettäisiin valtiontukena niin siinäkin tapauksessa Pyhäjärven kaupunginvaltuuston 20.6.2023 § 40:ssä päättämää takausta tulisi pitää vain vähämerkityksellisenä tukena, koska takauksen enimmäismäärä on enintään 250.000 euroa. EU-asetuksen mukaan yhdelle yritykselle myönnetyn tuen kokonaismäärä ei saa olla yli 300 000 euroa minkään kolmen vuoden jakson aikana.

Pyhäjärven kaupunginhallitus

Liite Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n lausuma / Salassa pidettävä / Julkisuuslaki § 24:20